

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่องการถอดอักษรไทยเป็นโรมัน

โดยที่ราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดวิธีถอดอักษรไทยเป็นโรมัน
มีแบบทั่วไปและแบบพิสดาร ดังที่แจ้งอยู่ในประกาศราชบัณฑิตย
สถานลงวันที่ ๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๒๖ นั้น ในการเขียนชื่อต่างๆ เป็น
อักษรโรมัน จึงให้ใช้ตามแบบทั่วไปที่ราชบัณฑิตยสถานประกาศไว้
เว้นแต่ชื่อบุคคล ซึ่งได้เขียนไว้เป็นอย่างอื่นนั้น ถ้าจะเปลี่ยนการ
เขียนชื่อเป็นอักษรโรมันไม่ได้สะดวก ก็ให้คงเขียนตามเดิมได้

ประกาศมาณวันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๒

พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

ประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่องการถอดอักษรไทยเป็นโรมัน

ด้วยราชบัณฑิตยสถานเห็นสมควรกำหนดการถอดอักษรไทยเป็นโรมัน โดยมีแบบทั่วไปและแบบพิสดาร อนุโลมตามลักษณะของภาษาไทย คือ แบบทั่วไปเป็นการถอดอักษรตามวิธีอ่าน และแบบพิสดารเป็นการถอดอักษรตามวิธีเขียน แบบทั่วไปพึงใช้ในกรณีที่มีความประสงค์จะให้ชาวต่างประเทศออกเสียงได้สะดวกโดยไม่มี ความมุ่งหมายที่จะแสดงตัวสะกด การันต์หรือเสียงสูงต่ำ และแบบพิสดารพึงใช้ในกรณีที่มีความมุ่งหมายที่จะแสดงตัวสะกดการันต์ ให้เห็นที่มาของคำและเสียงสูงต่ำ จึงได้พิจารณา ปรึกษาและปรึกษาหารือกับคณะและสถานวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งสนใจใน เรื่องนี้

บัดนี้ ราชบัณฑิตยสถานได้ตกลงวางแบบการถอดอักษรไทยเป็นโรมัน เป็นแบบทั่วไปและแบบพิสดารดังที่กล่าว มาแล้ว จึงประกาศมาเพื่อทราบ ทวกันดังต่อไปนี้ :—

แบบทั่วไป

ในการเขียนอักษรไทยเป็นโรมันตามวิธีออกเสียง

The General System of Phonetic Transcription of Thai

Characters into Roman

สระ   VOWELS

(Note :— Italian Vowels except that

æ = sound of ea in English 'bear'

o̥ = sound of aw in English 'dawn'

œ = sound of eu in French 'peuple'

u' = a sound more open than German ü)

อะ อ [ั] อา	a
อ ^ำ า	am
อิ อ [ิ]	i
อึ อ [ึ]	u'
อุ อ [ู]	u
เอะ เอ [็] เอ	e
แอะ แอ	æ
โอะ อ(—) โอ	o
เอาะ ออ	o̥
เออะ เอ [ิ] เออ—เอ [็]	œ
เอยะ เอย	ia

เออะ เออ	u'a
อวะ อว	ua
ไอ โไอ อัย ไอย อาย	ai
เฮา ฮาว	ao
ฮุย	ui
โอย	oi
ฮอย	oi
เอย	œi
เอ๋ฮอย	u'ai
ฮวย	uai
ฮิว	iu
เอ๋ว เอว	eo
แหว	œo
เอี้ยว	ieo
ฤ (เสียง รั) ฤา	ru'
ฤ (เสียง ริ)	ri
ฤ (เสียง เรอ)	rœe
รุ ฎา	lu'

หมายเหตุ—ในการพิมพ์ติด

u' อาจใช้ u'

o' อาจใช้ o'

	๙	
	Initial	ตัวต้น
		Final
		ตัวสุดท้าย
บ	b	p
ป	p	p
ผ พ ภ	ph	p
ฝ ฟ	f	p
ม	m	m
ย	y	—
ร	r	n
ด พ	l	n
ว	w	—
ช ฅ ฌ ฎ ฏ	s	t
ห ฮ	h	—

หมายเหตุ — ในการพิมพ์คัด ch อาจใช้ ch

วิธีเขียนอักษรเป็นคำๆ

Transcription of Words

ให้เขียนเป็นพยางค์ๆ ไปตามลักษณะของภาษาไทย

Each syllable is to be separately transcribed in accordance with the characteristics of the Thai language.

<u>ตัวอย่าง</u>	<u>Example</u>
กษัตริย์	kasat
ประกาศ	prakat
ราชบุรี	Ratburi

ไฮphen (hyphen) สำหรับแบ่งพยางค์ ในกรณีที่ถ้าไม่ไฮphen อาจจะอ่านไป
 เป็นอย่างอื่นได้

The hyphen is to be used where in the case of its omission the word may be read in another way.

<u>ตัวอย่าง</u>	<u>Example</u>
ดั่ง	sa-ing
ปากดัด	pak-lat

เครื่องหมายสั้นยาว

Marks of Quantity.

ถ้าเห็นว่าสมควร ให้หมายดรรชนี (◌)

If found expedient, short vowels may be marked (◌).

แบบพิสดาร

ในการถอดอักษรไทยเป็นโรมัน ตามวิธีสกดโดยละเอียด

The Precise System of Transliteration of Thai

Characters into Roman.

สระVOWELS

(Note:— Italian Vowels except that

æ = sound of ea in English 'bear'

ɔ = sound of aw in English 'dawn'

œ = sound of eu in French 'people'

u' = a sound more open than German ü)

อะ อึ อ่า

ăh ă a

อ่า

ãm

อิ อิ

ı i

อึ อึ

ü' u'

อุ อุ

ù u

เออะ เอ็ เอ

ěh ě e

แอะ แอ

ǣh æ

โอะ อ(—) โอ

ôh ô o

เอะ ออ

ôh ɔ

เออะ เอ็ เออ—เอ็

œh œ œ

เอ็ยะ เอ็ย (ก) ^{ด.ด.ด.ด.ด.ด.}กรณทไมมตวศ์กต ɪăh

ia (final)

(ข) ^{ด.ด.ด.ด.ด.ด.}กรณทมตวศ์กต

ie--(before consonant)

เอ็อะ เอ็อ (ก) ^{ด.ด.ด.ด.ด.ด.}กรณทไมมตวศ์กต ü'ăh

u'a (final)

(ข) ^{ด.ด.ด.ด.ด.ด.}กรณทมตวศ์กต

u'œ--(before consonant)

อัวะ อัว (ก) วรรณยุกต์ไม่มศวล์กต	uá	ua (final)
(ข) วรรณยุกต์มศวล์กต		uo-(before consonant)
ไอ ไอ อัย ไอย อาย	ǎi ǎi ǎy ǎiy ai	
เอา อาว	ǎo ǎo	
อุย	ui	
โอย	oi	
ออย	ɔi	
เอย	œi	
เอย	u'œi	
อวย	uoi	
อิว	iu	
เเว เหว	ǎo ɛo	
แหว	œo	
เเยว	ieo	
ฤ (เสียง ฤ) ฤา	ɽǎ' ɽu'	
ฤ (เสียง ฤ)	ɽǎ	
ฤ (เสียง เหว)	ɽœ	
ภา ภา	lu lu'	

พยัญชนะCONSONANTS

(Note :— English consonants except that

Initial k p and t are unaspirated as in French.

Final k p and t are unexplosive and unaspirated.

kh = k aspirated.

ph = p aspirated—not English ph.

th = t aspirated—not English th.

č = hardened form of ch as the cz in Czech.

ch = always as in English 'church.'

ng = as in English 'singer,' never as in
'linger.')

	Initial ^ค ^ก ^ข ^ค	Final ^ค ^ก ^ด
ก	k	k
ข	kh	k (kh)
ค	kh'	k (kh')
ค	k ^c	k (k ^c)
ค	k ^{c'}	k (k ^{c'})
ฆ	kh ^c	k (kh ^c)
ง	ng	ng
จ	č	t (č)
ฉ	ch	t (ch)
ช	c ^c	t (c ^c)

Initial ^๒ ^๒ ศวตณFinal ^๒ ศวตณ

ฅ	ch ^c	t (ch ^c)
ญ	y'	n'
ด	d	t
ฎ	ḍ	t (ḍ)
ฌ (บางคำ)	ḍ'	t (ḍ')
ต	t	t
ฏ	ṭ	t (ṭ)
ถ	th	t (th)
ฐ	ṭh	t (ṭh)
ท	t ^c	t (t ^c)
ฑ	ṭ ^c	t (ṭ ^c)
ฒ	th ^c	t (th ^c)
ณ	ṭh ^c	t (ṭh ^c)
น	n	n
ณ	ṇ	ṇ
บ	b	p
ป	p	p
ผ	ph	p (ph)
พ	p ^c	p (p ^c)

	Initial ^๒ ^๒ ตัวต้น	Final ^๒ ตัวสุดท้าย
ภ	ph ^c	p (ph ^c)
ฝ	f	p (f)
ฟ	f'	p (f')
ม	m	m
ย	y	—
ร	r	n (r)
รร	—	n (rr)
ด	l	n (l)
พ	ḷ	n (ḷ)
ว	w	—
ช	ç	t̄ (ç)
ท	ç'	t (ç')
ศ	ś	t (ś)
ษ	ṣ	t (ṣ)
ส	s	t (s)
ห	h	—
บ	b'	—

เครื่องหมายผันเสียงสำหรับแบบพิสดาร

Tone Notation for the Precise System.

การผันเสียง โผลนตามเสียง คือ โผลนเหมือนหนึ่งว่าเป็นอักษรกต่าง
ทั้งหมด

Tone notations shall be according to the sound tones, as follows

เครื่องหมายผันเสียงให้ใช้ดังต่อไปนี้

ก ก̣ ก̣̣ ก̣̣̣ ก̣̣̣̣   k₀ k₁ k₂ k₃ k₄

ตัวอย่าง

Example

ชา	khá
ช่า	khǎ
ชะ	khà
คา	k ^ˈ a
ค่า	k ^ˈ à
ค๋า	k ^ˈ á
ฆ่า	kh ^ˈ à

วิธีถอดอักษรเป็นคำๆ

Transliteration of Words

ให้ ถอดเป็นพยางค์ๆ ไป ตามลักษณะของภาษาไทย เดิมตัวสะกด
การันต์หรือตัวที่ไม่ได้ออกเสียงในวงเล็บ ( )

Each syllable is to be separately transliterated in accordance with the characteristics of the Thai language. Add dormant final consonants or unpronounced letters in brackets.

<u>ตัวอย่าง</u>	<u>Example</u>
กษัตริย์	kāṣāt (tri-y)
ประกาศ	prākat (s)
ราชบุรี	Rat (ch) būri

ใช้ - (hyphen) สำหรับแบ่งพยางค์ ในกรณีที่ถ้าไม่ใช้อาจจะอ่านไปเป็นอย่างอื่นได้

The hyphen is to be used where in the case of its omission the word may be read in another way.

<u>ตัวอย่าง</u>	<u>Example</u>
ดิ่ง	sā-īng
ปากดัด	pāk-lāt

เครื่องหมายสั้นยาว

Marks of Quantity.

ให้หมายสระสั้น (◌) และสำหรับสระ ะ ให้หมายสระสั้น (◌) และเติม h และสำหรับสระ ่า ให้ใช้ ām

Short vowels are to be marked (◌) and for the final stop ะ mark the vowel short (◌) and add h and for ่า use ām.

ตัวอย่าง

Example

เอะ

ěh

อ่า

ǎm

ราชบัณฑิตยสถาน

ประกาศมาณวันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๒

นายกราชบัณฑิตยสถาน

คำแถลงการณ์

ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๔ กระทรวงธรรมการซึ่งรู้ดีมานานแล้วว่า ถ้าได้มวชเขียนคำไทยด้วยอักษรโรมันให้เป็นแบบที่ไม่ดกถนแก่กันไต่บาง จะมีประโยชน์มาก เพราะวิธีที่ใช้กันอยู่เวลานั้นหลายอย่าง สุดแต่ใครจะรักใช้อย่างไร นั้น ได้เชิญผู้ใฝ่ใจในทางนี้บางคนไปปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ในกระทรวงธรรมการ ตกลงเป็นคณะกรรมการขึ้น.

คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า วิธีที่ใช้อยู่นั้น บางวิธีก็อาศัยการถอดอักษรตามศัพท์ในภาษาเดิม ซึ่งเป็นที่มาของคำไทย บางวิธีก็อาศัยการถอดอักษรตามเสียง คณะกรรมการเห็นว่า ควรจะยึดหลักภาษาไทยเป็นหลัก และควรหาวิธีถอดอักษรตามวิธีเขียนและวิธีออกเสียงในภาษาไทย เพราะถ้าจะยึดหลักการถอดอักษรตามศัพท์ในภาษาเดิม ซึ่งเป็นที่มาของคำไทยแล้ว อักษรไทยตัวเดียวกันอาจต้องถอดเป็นอักษรโรมันต่างกันได้ ซึ่งไม่เป็นการสมควร ครั้นจะใช้วิธีถอดอักษรตามเสียงเท่านั้น ก็ไม่ตรงกับวิธีเขียนของไทยทีเดียว.

คณะกรรมการจึงได้พิจารณาคูหลักร้อยากรณ์ของไทย และได้เห็นว่า การที่แบ่งมาตราตัวสะกดออกเป็น แม่กก แม่กง แม่กค แม่กน แม่กบ แม่กม นั้น เป็นการวางหลักออกเสียงในภาษาไทยไว้แล้ว คือ ออกเสียงตัวสะกดการันต์ตามมาราดังกล่าวแล้ว เพราะฉะนั้น จึงเห็นได้ว่า ตามหลักโยธากรณ์ไทย ก็มวชเทียบการอ่านกับการเขียนไว้เป็นบันทึกรฐานแล้ว.

วิธีถอดอักษรซึ่งควรกำหนดใช้ ก็ควรอนุโลมตามวิธีอ่านและวิธีเขียน
ภาษาไทยดังกล่าวแล้ว คือ มีวิธีทวิไปและวิธีพิสดาร วิธีทวิไปควรอนุโลม
ตามวิธีอ่านของไทย และวิธีพิสดารควรอนุโลมตามวิธีเขียนของไทย วิธี
ทวิไปพึงใช้สำหรับกรณที่การออกเสียงสำคัญว่าการเขียนตัวสะกดการันต์
เช่น ชื่อต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนวิธีพิสดารนั้น พึงใช้สำหรับกรณที่จะแสดงตัว
อักษรให้ละเอียดแม่นยำ เช่น กรณที่มความประสงค์จะแสดงที่มาหรือ
ความหมายของคำให้ละเอียดแม่นยำ เป็นต้น.

คณะกรรมการได้พิจารณาหาทางกำหนดวิธีทวิไป โดยอาศัยหลักดัง
ต่อไปนี้:—

- (๑) วิธีทวิไปพึงเป็นวิธีที่จะขยายออกไปให้เป็นวิธีพิสดารได้
  - (๒) วิธีทวิไปพึงอาศัยหลักการออกเสียง คือ เสียง อย่าง หนึ่ง
กรมเครื่องหมายหรือตัวอักษรอย่างหนึ่ง.
  - (๓) วิธีทวิไปจะต้องสอดคล้องกับหลักไวยากรณ์ คือ อักษร
วิธีและวิธีออกเสียงของไทย และ
  - (๔) ในการเลือกเครื่องหมายหรือตัวอักษร จะต้องคำนึงถึง
ตัวพิมพ์และตัวพิมพ์ดัดหมอยุ่ ตลอดจนวิธีถอดอักษรซึ่งใช้กันอยู่แต่บัดนี้.
- เมื่อได้พิจารณาวิธีออกเสียงและตัวอักษรในภาษาไทยดั่งนี้ คณะ
กรรมการเห็นว่า ในวิธีทวิไป ไม่ต้องมีเครื่องหมายเสียงสูงต่ำหรือเครื่อง
หมายสั้นยาวสำหรับสระ มีไว้สำหรับวิธีพิสดารก็พอแล้ว.

คณะกรรมการได้พิจารณาถึงเสียงในภาษาไทยและสระที่ใช้เป็นเครื่องหมายเสียงนั้น ๆ แล้ว เห็นว่า แบ่งออกได้เป็นสระเดี่ยวและสระควบดังต่อไปนี้:—

(ก) สระเดี่ยว

อะ	อา
อิ	อึ
ึ	อึ
อุ	อู
เอะ	เอ
แอะ	แอ
โอะ	โอ
เออะ	ออ
เออะ	เออ

(ข) สระควบ

เอียะ	เอ็ย
เอือะ	เอ็อ
อัวะ	อ็ว
ไอ ไอ อัย	อาย
เอา	อาว
อุย	
	โอย

อชย

เอชย

เอ็ชย

อวย

อิว

เอ็ว

เอว

แคว

เอ็ยว

ส่วนพยัญชนะนั้น แบ่งออกตามเสียงได้ดังต่อไปนี้:--

ก

ข ช ค ฅ ฆ

ง

จ

ฉ ช ฌ

ซ ศ ษ ส

ญ (นำ) ย

ฎ ด ฏ (บางคำ)

ฏ ต

ฐ ถ ฑ ฒ ท ธ

ณ (ลักต) ณ น

บ
 ป
 ผ พ ภ
 ฝ ฟ
 ม
 ร
 ด พ
 ฉ
 ห ฮ

๕๕
 ทงน เป็นการแบ่งตามตำราไวยากรณ์ไทยของกระทรวงธรรมการ
 แดว.

ส่วนตัวอักษรโรมันที่คณะกรรมการได้เสนอให้ใช้นั้น คือ—

สระ — อ(ะ)	อ	อา	a
	อิ	อิ	i
	อุ	อุ	u'
	อู	อู	u
เอ(ะ)	เอ	เอ	e
แอ(ะ)	แอ	แอ	e
โอ(ะ)	อ(น)	โอ	o
เอา(ะ)	อ็อ	อ็อ	o

เออ(ะ)	เอ	เออ	o'
	เอ็ย(ะ)	เอ็ย	ia
	เอ็อ(ะ)	เอ็อ	u'a
	อัว(ะ)	อัว	ua
	ไอ ไอ อัย	อาย	ai
	เอา	อาว	ao
	อุย		ui
		เอย	oi
		ออย	oi
		เอย	o'i
		เอ็อย	u'ai
		อัวย	uai
	อิ		iu
	เอ็ว	เอ็ว	eo
	แอ็ว	แอ็ว	eo
		เอ็ยว	iau

พยัญชนะ —

ตัวต้น

ตัวสะกด

ก

k

k

ข ค ฆ

kh

k

ง

ng

ng

จ

č

t

ฉ ช ฌ	ch	t
ย	y	—
ญ	y	n
ด ฎ ฏ (บางคำ)	d	t
ต ฏ	t	t
ถ ฐ ฑ ฒ	th	t
น ฌ	n	n
บ	b	p
ป	p	p
ผ ฟ ภ	ph	p
ฝ พ	f	p
ม	m	m
ร	r	n
ล พ	l	n
ว	w	—
ศ ษ ส ฐ ทร	s	t
ห ฮ	h	—
รร	—	n

ตัวสกอตที่ใช้ตัว t แทนตัว d สำหรับแม่กด และใช้ตัว p แทนตัว b สำหรับแม่ยก ก็เพราะตามเสียงควรจะใช้เช่นนั้นเพราะเป็นเสียงอโสมข.

เมื่อคณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อกระทรวง กรรมการแล้ว กระทรวง
 กรรมการได้หารือราชบัณฑิตยสภา ราชบัณฑิตยสภาเห็นว่าควร
 พิมพ์ความเห็นโฆษณาเหมือนอย่างหารือมหาดชนดูเดี่ยก่อน เพื่อเปิดโอกาส
 ให้ผู้ทเอาใจได้ในเรื่องนี้ออกความเห็นสักคราวหนึ่ง ต่อเมื่อไม่มีความ
 เห็นใครคัดค้านเป็นแก่นดารหรือไม่มีความคิดใครที่จะดีไปกว่านี้ รัฐบาล
 จึงควรจะต้องบัญญัติ ซึ่งตรงกับความเห็นของกระทรวง กรรมการ กระทรวง
 กรรมการจึงได้นำบทกรายงานของ คณะกรรมการ ลงในหนังสือวิทย
 ยาจารย์ และตั้งตำแหน่ง บทกรายงานให้หนังสือพิมพ์ อื่น ๆ อีกบางฉบับ
 แต่เมื่อต้นฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕.

ครั้นเมื่อราชบัณฑิตยสถานได้รับ โอนงานมาจากกระทรวง กรรมการ
 ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๗ ก็ได้พิจารณาเรื่องนต่อมา ราชบัณฑิตยสถานเห็น
 ว่า ควรพิจารณาทั้งแบบทั่วไปและแบบพิสดารด้วย และในการนี้ ได้ทำ
 การติดต่อกับวิทยาลัยฝรั่งเศสแห่งตะวันออกไกล Ecole Française d'Ex-
 trême Orient ที่ธานี วิทยาลัยนหมกความเห็นชอบด้วยในหลักการ แต่
 เมื่อได้ปรึกษาหารือกันแล้ว เห็นว่า สำหรับเสียงควบของไไทยนั้น ควร
 จำแนกเสียงทมตวัดกตและเสียงทไมมตวัดกต ซึ่งต่างกันนิดหน่อยนั้น ให้
 ชัดเจนยิ่งขึ้น และอีกประการหนึ่ง เห็นว่าเครื่องหมายตวัดอักษรบางตวัด
 ไม่เหมาะสม ควรแก้ไขอีกบางตวัดน้อย คือ—

แ อ แทน ๑ ให้ใช้ ๓ เพราะใช้กันอยู่แล้ว.

อ อ แทน ๑ ให้ใช้ ๑ ตามแบบสากลในการเขียนตามเสียง
 International Phonetics.

เออ แทน o' ให้ใช้ ce เพราะใช้กันอยู่แล้ว.

จ แทน ๕ ในแบบทั่วไป ให้ใช้ ch เพื่อให้อ่านง่ายชน แต่
สำหรับแบบพิสดาร ให้คงใช้ ๕.

ในแบบพิสดารนั้น มีตัวพยัญชนะแทนพยัญชนะของไทยทุกตัวไป โดย
ใช้เครื่องหมายประกอบเป็นเครื่องหมายประจำแนก เช่น เครื่องหมาย ๕ ซึ่งเป็น
เครื่องหมายปราณ aspirate ของกรีก.

ทรง ได้ตั้งไปหาข้อดีมาคมคณวชิราประเทศไทย สยามคณนกกมความ
เห็นพ้องด้วย นอกจากนั้น กระทรวงกลาโหมก็ได้มีคณะกรรมการพิจารณา
วางแบบการถอดอักษรไทยเป็นโรมัน โดยอาศัยการออกเสียงเป็นหลัก
ซึ่งเมื่อได้เรียนปฏิบัติคณะรัฐมนตรีแล้ว คณะรัฐมนตรีได้ตั้งมาให้
ราชบัณฑิตยสถานพิจารณาร่วมกับแบบที่ราชบัณฑิตยสถานกำลังพิจารณา
อยู่แล้ว.

บัดนี้ ราชบัณฑิตยสถานได้ประชุมปรึกษาพิจารณาแล้ว ได้อนุมัติ
แบบทั่วไปและแบบพิสดารในการถอดอักษรไทยเป็นโรมัน ซึ่งให้ประกาศ
ใช้ได้ ราชบัณฑิตยสถานจึงได้ประกาศแบบทั้งสองนั้นในวชน ดังมีความ
พิสดารแจ้งอยู่ในประกาศนั้นแล้ว.

ราชบัณฑิตยสถาน

๖ มีนาคม ๒๔๗๒.